UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Jncipiens ab Anno Domini CCCC.XL. perueniens vsque ad D.XVIII. inchoatur ab Imperio Justini senioris: complectitur Annos LXXVIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 468. Simplicii Pap. Annus 1. Leonis 12. Anthemii 2. Impp.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14573

Visual Library

libras decem. Amas argenteas vigintiquinque, penſantes libras decem. Calices miniſteriales quinquaginta, penſantes ſingulos libras duas. Hæc omnia in baſilica Conſtantiniana, vel ad S. Mariam conſtituta recondidit: hactenùs de ornamentis & miniſterialibus inſtrumentis. De ædificijs verò iſta addit:

X. *Hic fecit monaſteria ad ſanctum Laurentium, & balneum & Prætorium ſancto Laurentio. Fecit autem Oratorium ſancti Stephani in Baptiſterio Lateranenſi. Fecit autem & bibliothecas duas in eodem loco. Ad Lunam verò monaſterium in Vrbe conſtruxit. Hic fecit ordinationem vnam in vrbe Roma per menſem Decembrem, creauit presbyteros vigintiquinque, Epiſcopos per diuerſa loca vigintiduo. Quinetiam ſepultus eſt ad ſanctum Laurentium in crypta iuxta corpus beati Sixti, & ceſſauit Epiſcopatus eius dies decem.* hæc ibi ex antiquioribus monumentis exſcripta, vt planè ex his ſaltem appareat, quæ fuerint diuitiæ Romanæ Eccleſiæ, cuius adeò profuſæ eſſent expenſæ in vaſis ſacris & ornamentis Eccleſiarum. De eodem Hilaro Papa vetus inſcriptio emerſit, quam his addendam putauimus, ſic ſe habet [a]:

a Antiq. inſcrip. in Append. pag. 1103. n. 11.

* PROPERATE

*Ad fontem vitæ hoc aditu * properante lauandi*
Conſentis fidei ianua Chriſtus erit
Hic locus olim ſordentis tumuli ſqualor
Congeſtus ſumptu, & ſtudio Chriſti famuli Hilari
Epiſcopi iuuante Domino tanta ruderum moles
Sublata quantum culminis nunc videtur ad
Offerendum Chriſto Deo munus ornatus atq; dedicatus eſt.

XI. SIMPLICIVS PAPA. Cùm igitur poſt obitum Hilari (vt dictum eſt) ſedes vacâſſet dies decem, vigeſimâ die Septembris creatus eſt Simplicius Tiburtinus Caſtini filius: Cui inuigilandum fuit tum domi, tum foris. In Vrbe enim ſub Græco quidem (vt vidimus) Imperatore haud ſatis tutò Catholica fides conſiſtere videbatur: In Oriente verò ſerpebat ſicut cancer, ſæpè curatum, numquam ſanatum Eutychianæ hæreſis apoſtema. Quæ autem fuerint huius ſanctiſſimi viri certamina, annis fermè ſingulis eius Pontificâtus dicturi ſumus. Monemus anteà lectorem, quòd ad hæc tempora collocanda eſſent, quæ ſcribit Gregorius Turonenſis [b] de filia Leonis Imperatoris curata à dæmone Romæ à diacono Eccleſiæ Lugdunenſis, ſi eius narratio certâ veràq; aſſertione conſiſteret. ſed quoniam nulla de filia Leonis Augusti memoria habetur, niſi de Ariadna nupta Zenoni, eademque Conſtantinopoli commorante; quæ ab eo narrata ſunt, haud adeò certâ firmâq; fide ſubſiſtunt; ad ipſum igitur abſq; inuidia auctorem (ſi ea cupit ſcire) lectorem reijcimus.

b Greg. Turon. de Glor. confeſſ. c. 63.

XII. Quod verò ad Simplicium Papam ſpectat; quæ ipſo Pontificatûs exordio contigerunt, hîc dicamus. Simulac enim Conſtantinopoli auditum eſt in locum Hilari Papæ ſubrogatum fuiſſe Simplicium: Leo Imperator, quod obtinere non valuit à Leone Romano Pontifice, nec ab Hilaro ſucceſſore, à Simplicio Papa impetrare ſategit, vt rata haberentur decreta ab Epiſcopis Synodi Chalcedonēſis, quæ pertinebant ad priuilegia Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ. Verùm & ipſe Simplicius vehementiùs reſtitit, obſtititque eius conatui, miſſo ad hoc Probo Epiſcopo Canuſino legato Conſtantinopolim. Teſtatur id Gelaſius in epiſtola ad Dardaniæ Epiſcopos iſtis verbis [c]: *Eaq; nihilominus etiam ſub ſanctæ memoriæ Papa Simplicio legatum ſedis Apoſtolicæ ſanctæ memoriæ Probum Canuſinæ vrbis Epiſcopum, Leone Principe tunc petente, præſentem docuiſſe nullatenùs poſſe tentari: neque his prorſus præbuiſſe conſenſum. Atque ideò non ciuitatis cuiuslibet reſpiciant qualitatem, ſed modum diſpenſationis Eccleſiaſticæ paterna traditione firmatum conuenienter obſeruent.* hæc Gelaſius.

c Gelaſ. Epiſt. 13.

XIII. Hoc item anno Sidonius Apollinaris è Gallijs, vbi degebat, litteris (vt ipſe teſtatur ad Heronium ſcribens [d]) noui Imperatoris Anthemij vocatus, in Vrbem ſe contulit, atque interfuit nuptijs Ricimeris. Quomodò autem in via ægrotâs, ſanus factus ſit, ſimulac obuia limina Apoſtolorum ſupplex intrauit; ipſe narrat in eadem epiſtola, verbis iſtis exordiens ab occaſione languoris: *Egreſſus Leno Picentes, dextero Vmbros latere tranſmiſit. Vbi mihi Calaber Atabulus ſeu peſtilens regio Tuſcorum, ſpiritu aëris venenatis flatibus inebriato, & modò calores alternante, modò frigora vaporatum corpus infecit. Intereà febris, ſitiſq; penitiſſimum cordis medullarumq; ſecretum depopulabantur; quarum auiditati non ſolùm amœna fontium, aut abſtruſa puteorum (quamquàm hæc quoque) ſed tota illa vel vicina, vel obuia fluenta, id eſt, vitrea Fucini, gelida Clitunni, Anienis cærula, Naris ſulphurea, pura Fabaris, turba Tiberis (metu tamen deſiderium fallente) pollicebamur. Inter hæc patuit & Roma conſpectui, cuius mihi non ſolùm Thermas, verùm etiam Naumachias videbar epotaturus.*

d Sidon. li. 1. Epiſt. 5.

Vbi priuſquàm vel pomœria attingerem, triumphalibus Apoſtolorum liminibus affuſus, omnem protinùs ſenſi è membris malè fortibus exploſum eſſe languorem. Poſtq; cæleſtis experimenta patrocinij, conducti diuerſorij parte ſuſceptus, atque etiamnum hæc inter iacendum ſcriptitans, quieti pauxillum operam do: neque adhuc Principis aulicorumq; tumultuoſis foribus obuerſor. Interueni etenim nuptijs Patricij Ricimeris, cui filia perennis Augusti in ſpem publicæ ſecuritatis copulabatur. hæc de ſe Sidonius; qui poſterioribus litteris ad eumdem datis [e], exceptum ſe hoſpitio Pauli Romani Præfectorij viri clariſſimi, doctrinâque eminentiſſimi, tradit; de quo hæc ad poſtremum poſt multa præconia: *Illud* (inquit) *in eo ſtudiorum omne culmen anteuenit, quod habet huic eminenti ſcientiæ conſcientiam ſuperiorem.* Viuebant & hoc ipſo tempore alij quamplures viri Senatorij tum eloquentiâ præſtantes, tum etiam poëticis facultatibus nobiles, quorum idem Sidonius meminit in carmine ad Felicem. XIV.

e Sidon. li. 1. Epiſt. 9.

IESV CHRISTI
Annus 468.

SIMPLICII PAP. Annus 1. — LEONIS 12. ANTHEMII 2. IMPP.

CHRISTI Redemptoris annus quadringenteſimus ſexageſimus octauus vnius tantum iterati Conſulatus Anthemij notâ habetur inſcriptus: nam Sidonius, qui Romæ exiſtens in hoc eius Conſulatu carmen habuit Panegyricum, hæc de ſecundo hoc Anthemij Conſulatu [f]: I.

Annum pande nouum, Conſul vetus, & ſine faſtu
Scribere his Faſtis

Collega enim in primo Conſulatu acceſſerat ante annos tredecim Valentiniano Auguſto octauùm Conſuli. Cùm verò Romæ probè cognita eſſet Sidonij excellentia in carminibus edendis: quonàm modo à Baſilio Exconſule viro eminentiſſimo rogatus fuerit in noui Conſulis ipſius Auguſti laudem aliquid ex more canere, ipſe in poſteriori epiſtola ad Heronium data declarat his verbis [g]: *Ilicèt dum per hunc ampliſſimum virum aliquid de legationis Aruernæ petitionibus elaboramus, ecce & Kalendæ Ianuariæ, quæ Auguſti Conſulis mox futuri repetendum Faſtis nomen operiebantur. Tunc Patronus: Eia* (inquit) *Solli meus; quamquam ſuſcepti officij mole grauaris: exere volo in obſequium noui Conſulis veterem muſam, votiuum quippiam vel tumultuarijs fidibus carminantem.* hæc ipſe: porrò præſtitit egregiè Sidonius, quod fuit à Baſilio poſtulatum; cuius petitione ſe tunc ab eodem Imperatore Præfecturam obtinuiſſe, teſtatur. His conſentiunt quæ idem Sidonius habet in epiſtola ad Firminum his Sapphicis:

f Sidon. in Panegyr. Anthe. in princip.

g Sidon. li. 1. Epiſt. 9.

Quamquàm poſt viſus propè poſt biluſtre
Tempus, accepi cupiens honorem,
Qui patrum ac plebis ſimul vnus olim
Iura gubernat.

Planè ſignificans ſe poſt decennium à Maioriani Conſulatu, quo Romæ fuit, iterum remeâſſe illuc, potitumque honore Præfecturæ, contigit Maioriani Conſulatus anno Domini quadringenteſimo quinquageſimooctauo. II.

Hoc pariter anno, dum idem Sidonius adhuc moraretur in Vrbe, Aruandus Galliarum Præfectus querelis pulſatus plurium virorum illuſtrium, iuſſus eſt venire Romam ad dicendam cauſam: de cuius iudicio eiuſdem Sidonij extat epiſtola ad Vincentiū data. Haud verò leuis

fuit

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

fuit accuſatio, quâ criminis læſæ maieſtatis conſtitutus eſt reus, poſtulatuſque iudicio, nimirùm quòd Galliarum partes Romano ſubiectas Imperio clàm prodere tentâſſet Euarico Gothorum Regi, tum rerum Romanorum, tum etiam Catholicæ pietatis infenſiſſimo hoſti. Porrò totius rei geſtæ ſeriem quàm exactiſſimè ipſe Sidonius ad Vincentium ſcribens enarrat: res ſanè digna auditu, in qua complura inuenias impreſſa veſtigia antiquitatis, eſt autem huiuſmodi ad eum data epiſtola [a]:

[a] Sidon. l. 1. epiſt. 7.

III. ARVANDI CAVSA.

Angit me caſus Aruandi, nec diſſimulo, quin angat. Nã hic quoque cumulus accedit laudibus Imperatoris, quod amare palàm licet & capite damnatos. Amicus homini fui ſuper quam morum eius facilitas varietasq. patiebantur. Teſtatur hoc, propter ipſum nuper mihi inuidia conflata, cuius me paulò incautiorem flamma detorruit. Sed quòd in amicitia ſteti, mihi debui. Porrò autem in natura ille non habuit diligentiam perſeuerandi: liberè queror, non inſultatoriè: quia fidelium conſilia deſpiciens, fortunæ ludibrium per omnia fuit. Denique non eum aliquando cecidiſſe, ſed tam diu ſtetiſſe, plus miror. O quoties ſæpè ipſe ſe aduerſa perpeſſum gloriabatur, cùm tamen nos ab effectu profundiore ruituram eius quandoque temeritatem miſeraremur: definientes non eſſe felicem, qui hoc frequenter potiùs eſſe quàm ſemper iudicaretur. Sed gubernationis ſuæ ordinem expoſcis. Saluâ fidei reuerentiâ, quæ amico etiam debetur afflicto, rem breuiter exponam.

IV. *Præfecturam primam gubernauit cum magna popularitate, conſequentemq. cum maxima populatione. Pariter onere depreſſus æris alieni, metu creditorum, ſucceſſuros ſibi optimates æmulabatur. Omnium colloquia ridere, conſilia rimari, officia contemnere, pati de occurrentium raritate ſuſpicionem, de aſſiduitate faſtidium: donec odij publici mole vallatus, & priùs cinctus cuſtodiâ, quàm poteſtate diſcinctus, captus deſtinatusq. peruenit Romam. Illicò tumens, quod proſpero curſu procelloſum Tuſciæ littus enauigâſſet, tamquam ſibi benè conſcio ipſa quodammodò elementa famularentur: in Capitolio cuſtodiebatur ab hoſpite Flauio Aſellio Comite ſacrarum largitionum, qui adhuc in eo ſemifumantem Præfecturæ nuper extortæ dignitatem venerabatur.*

V. *Intereà legati prouinciæ Galliæ Tonantius Ferreolus Præfectorius Afranij Sygagrij Conſulis è filia nepos, Thaumaſtusq. quoque & Petronius maximâ rerum verborumq. ſcientiâ præditi, & inter principalia patriæ noſtræ decora ponendi, prævium Aruandum publico nomine accuſaturi cum Geſtis decretalibus inſequuntur. Qui inter cætera quæ ſibi prouinciales agenda mandauerant, interceptas litteras deferebant, quas Aruandi ſcriba correptus dominum dictâſſe profitebatur: Hæc ad Regem Gothorum charta videbatur emitti [*] pacem cum Græco Imperatore diſſuadens, Britannos ſuper Ligerim ſitos impugnari oportere demonſtrans, cum Burgundionibus iure gentium Gallias diuidi debere confirmans; & in hunc fermè modum plurima inſana, quæ iram Regi feroci, placido verecundiam inferrent.*

[*] emitti

VI. *Hanc epiſtolam læſæ maieſtatis crimen ardenter Iuriſconſulti interpretabantur. Me & Auxanium præſtantiſſimum virum tractatus iſte non latuit: qui Aruandi amicitias quoquo genere incurſas, inter ipſius aduerſa vitare, perfidum, ignauum, barbarum computabamus. Deferimus igitur nihil tale metuenti totam perimachiam, quam ſummo artificio acres & flamei viri occulere in tempus iudicij meditabantur: ſcilicet vt aduerſarium incautum, & conſilijs ſodalium repudiatis, ſibi ſoli temerè fidentem, profeſſione reſponſi præcipitis inuoluerent. Dicimus ergo, quid nobis, quid amicis ſecretioribus tutum putaretur: Suademus nihil quaſi leue fatendum, ſi quid ab inimicis etiam pro leuiſſimo flagitaretur: ipſam illam diſſimulationem tribuloſiſſimam fore, quò faciliùs ſecuritatem perſuaſionis inferrent. Quibus agnitis, proripit ſeſe, atque in conuicia ſubita prorumpens; Abite, degeneres (inquit) & Præfectorijs patribus indigni, cùm hac ſuperforanea trepidatione: mihi (quia nihil intelligitis) hanc negotij partem ſinite curandam: Satis Aruando conſcientia ſua ſufficit: Vix illud dignabor admittere, vt aduocati mihi in actionibus repetundarum patrocinentur. Diſcedimus triſtes, & non magis iniuriâ, quàm mærore confuſi. Quis enim medicorum iure moueatur, quotiens deſperatum furor arripiat.*

ARVANDI MIRA PROCACIA.

VII. *Inter hæc reus noſter aream Capitolinam percurrere albatus, modò ſubdolis ſalutationibus paſci, modò crepantes adulationum bullas vt recognoſcens, libenter audire, modò ſerica & gemmas & pretioſa quæque inuolucra rimari, & quaſi mercaturus [*] trapezitarum inſpicere, prenſare, depretiari, deuoluere, & inter agendum multum de legibus, de temporibus, de Senatu, de Principe conqueri, quòd ſe, non priùs quàm diſcuterent, vlciſcerentur.*

[*] mercaturus

VIII. *Pauci medij dies, & intrat Prætorium [*] frequens Senatus (ſic poſt comperi: nam inter iſta diſceſſeram) procedit noſter ad Curiam, paulò ante detonſus, pumicatusq.: cum accuſatores ſemipullati atque concerpti nuncios à Decemviris operirentur, & ab induſtria ſqualidi præripuiſſent miſero debitam miſerationem ſub inuidia ſordidatorum. Citati intromittuntur: partes (vt moris eſt) è regione conſiſtunt. Offertur Præfectorijs ante propoſitionis exordium ius ſedendi. Aruandus iam tunc infelici impudentiâ concito gradu medijs prope Iudicum ſinibus ingeritur. Ferreolus, circumſiſtentibus latera collegis, verecundè ac leniter in vno ſubſelliorum capite conſedit: ita vt non minùs legatum ſe, quàm Senatorem reminiſceretur; plus ob hoc poſteà laudatus, honoratusq. dum hæc & cui procerum deſuerant, aſſuerunt: conſurgunt partes, legatiq. proponunt. Epiſtola poſt prouinciale mandatum, cuius ſuprà mentio facta eſt, profertur: atque cùm ſenſim recitaretur, Aruandus necdum interrogatus, ſe dictâſſe proclamat. Reſpondere legat, quoniam valdè nequiter conſtaret, quod ipſe dictâſſet. At vbi ſe furens ille, quantumque caderet ignarus, bis terq. repetitâ confeſſione transfodit: acclamatur ab accuſatoribus, conclamatur à Iudicibus, reum ſe læſæ maieſtatem conſitentem teneri. Ad hoc, & millibus formularum iuribus id ſancientibus iugulabatur. Tum demùm laborioſus tardâ pœnitudine loquacitatis impalluiſſe perhibetur, ſerò cognoſcens poſſe reum maieſtatis pronunciari etiam eum, qui non affectâſſet habitum purpuratorum.*

[*] intracta toſium DAMNATVR ARVANDVS CRI[MI]NIS MAIESTATIS.

IX. *Confeſtim priuilegijs geminæ Præfecturæ, quam per quinquennium repetitis faſcibus rexerat, exauguratus, & plebeiæ familiæ non vt additus, ſed vt redditus, publico carceri adiudicatus eſt. Illud ſanè ærumnoſiſſimum (ſicut narrauêre qui viderant) quòd quia ſe ſub atratis accuſatoribus exornatum ille politumq. Iudicibus intulerat; paulò poſt cùm duceretur, additus miſer, nec miſerabilis erat. Quis enim ſuper ſtatu eius nimis inflecteretur, quem videre accuratum delibutumq. latomijs aut ergaſtulo inferri? Sed vt iudicio vix per hebdomadam duplicem comperendinato capite mulctatus, in inſulam coniectus eſt ſerpentis Epidauri: ibi vſque ad inimicorum dolorem deuenuſtatus, & à rebus humanis veluti vomitu Fortunæ nauſeantis expulſus, nunc ex vetere Senatuſconſulto Tiberiano triginta dierum vitam poſt ſententiam trahit, vncum & gemonias & laqueum per horas turbulenti carnificis horreſcens. Nos quoque quidem, prout valemus, abſentes præſentesq. vota facimus, preces ſupplicationesq. geminamus, vt ſuſpenſo ictu iam iamq. mucronis exerti, pietas Auguſta ſeminecem (quanquàm publicatis bonis) vel exilio muneretur. Ille tamen, ſeu expectat extrema quæque, ſeu ſuſtinet, infelicius nihil eſt, ſi poſt tot notas inuſtas contumeliasq. aliquid nunc ampliùs, quàm viuere timet, Vale.* Obſeruaſti, puto, antiqui formam iudicij; de quo eſſent complura notanda: ſed quòd tendamus aliò, ea iſtiuſmodi facultatis curioſis exquiſitoribus derelinquimus. Spectaſti tamquam in ſcena tragœdiam, dignum humanæ miſeriæ monimentum: quo & illud pariter admonemur, peccata hominum in patratores ipſorum quibuſdis accuſatoribus acriora inſurgere teſtes & vindices.

X. CASSIODORI LOCVS EMACVLATVS.

Quid autem poſtquàm hæc ſcripſit Sidonius, Aruando contigerit, nuſquam meminit: cæterum ex Caſſiodori emaculato loco accipere licèt, Sidonij preces à Deo exauditas, flexumq; eſſe Imperatoris animum, vt miſerum ſub laqueo & vnco periclitantem, trahendum per ſcalas gemonias, proijciendumque in Tiberim, expauentem abſoluerit, atq; exilij pœnâ compenſârit. Id, inquam, textus Caſſiodori in Chronico nobis inſinuat, ſi quis eum in priſtinam veritatem, exploſâ corruptione, reſtituat: qui ſic ſe habet ſecundum deprauatam veterem editionem, ſub anni ſequentis Conſulibus: *Arabundus Imperium tentans, iuſſu Anthemij, exilio deportatur.* hæc ibi: ſed qui putauit emendare, enormiùs deturpauit, dum habet loco, Arabundi, Ardaburium; motus fortaſsè, quòd his temporibus Ardaburius potentiſſimus viueret, qui pulſatus eſt crimine maieſtatis: at ille non exulauit, verùm omnium ſententiâ occidi meruit, nec quidem Romæ, ſed Conſtantinopoli, neq; ab Anthemio, ſed à Leone Imperatore talia paſſus: vt planè appareat, loco, Arabundus, eſſe reſtituendum, non Ardaburius, ſed Aruandus. Quibus etiam intelligas, Aruandum hoc

dum hoc anno è Præfectura Galliarum amotum atque damnatum, anno ſequenti in exilium deportatum. At magno Galliarum accidit infortunio, vt non vnum Aruandum proditorem pati contigerit, ſed plures: ſiquidem haud modeſtior vel fidelior fuit ille Præfectus, nomine Seronatus. Ita planè infelix populus vel ſub barbarico gladio captiuus ingemiſcebat, vel ſub ſceleratorum Præfectorum ſecuribus lugens lamentabatur.

XI. a Sido lib. 2. epiſt. 1. SERONATVS PRÆFECTVS SCELESTISSIMVS.

Sed audi alias Sidonij de Seronato in Gallijs Præfecto querelas, cùm ad Ecdicium ſcibit, vt periclitanti patriæ ſub diro tyranno ſubueniat [a]: *Redijt (inquit) ipſe Catilina ſeculi noſtri in peremptoribus, vt ſanguinem fortunatasq; miſerorum, quas ille ſibi ex parte propinauerat, hic ex aſſe miſceret. Scitote in coper dis ſpiritum diu diſſimulati furoris aperiri: apertè inuidet, abiectè fingit, ſeruiliter ſuperbit, indicit vt dominus, exigit vt tyrannus, addicit vt Iudex, calumniatur vt barbarus; totâ die à metu armatus, ab auaritia ieiunus, à cupiditate terribilis, à vanitate crudelis, non ceſſat ſimul furta vel punire, vel facere palàm, & ridentibus conuocatis: ructat inter ciues pugnas, inter barbaros litteratas epiſtolas, ne primis quidem apicibus ſufficienter initiatus, publicè à iactantia dictat, ab impudentia emendat: totum, quod concupiſcit, quaſi comparat: nec dat pretia, contemnens; nec accipit inſtrumenta*, deſperans: in conſilio tacet, in Concilio iubet: in Eccleſia iocatur, in conuiuio prædicat, in cubiculo damnat, in quæſtione dormitat, implet quotidie ſiluas fugientibus, villas hoſpitibus*, altaria reis, carceres clericis; exultans Gothis, inſultans Romanis, illudensq; Præfectis, colludensq; numerarijs, leges Theodoſianas calcans, Theodoricianasq; proponens; veteres culpas, noua tributa perquirit.* hæc & alia Sidonius, rogans Ecdicium, quantocius his occurrere: quæ quidem his Anthemij temporibus accidiſſe, in fine declarat. Verùm & hunc prodentem Gothis Gallias, cōſtat maieſtatis iudicio poſtulatum, ſcelus capite luiſſe: nam idem Sidonius [b] hæc de eo ad Græcum Epiſcopum: *Ille amore Reipublicæ, Seronatum barbaris prouincias propinantem, non timuere legibus tradere, quem conuictum deinceps Reſpublica vix præſumpſit occidere.* hæc Sidonius.

* inſtantamenta

* hoſtibus

b Sido lib. 7. epiſt. 7.

XII. c Iſidor. in Chro. Gotar. 504. THEODORICVS GOTHOR. LEGISLATOR.

Sed ex his illud obſerua, non Euaricum primò (vt Iſidorus [c] habet) iura Gothis ſcripta dare cœpiſſe, ſed Theodoricum eius prædeceſſorem, quas Sidonius Theodoricianas leges appellat, non ergo ſub Euarico Gothi legum inſtituta (vt ait) ſcriptis habere cœperunt, ſed ſub Theodorico eius prædeceſſore.

d Saluia. l. 5. de vero iudicio. QVA PASSÆ GALLIÆ A PRÆFECTORIS.

Vidiſti Galliarum Præfectos Gallias peſſumdantes: vt iam Sidonij teſtificatione certiùs compertas habeas Saluiani [d] Maſſilienſis iſti lugentis effuſas lachrymas, vtpotè potiſſimas cauſas, cur excluſis Romanis, barbari potiti ſint Gallijs. Sed audi de his eius lugubres voces, intuere madidas genas, attende ſuſpiria intercepta ſingultibus, cùm deplorat res Gallicanas, non ab ipſis tantùm Præfectis, ſed ab omnibus eis ſubiectis miniſtris labefactatas; nam accipe: *Non* (inquit) *Iudices ſolùm* infauſte iſta peragunt, *ſed etiam Iudicibus obſequentes. Quæ enim ſunt non modò vrbes, ſed etiam municipia atque vici, vbi non quot curiales fuerint, tot tyranni ſint? quamquàm forte hoc nomine ſibi gratulentur, quia potens & honoratum etiam videtur: nam & latrones gloriantur, ſi atrociores admodum quàm ſunt eſſe dicantur. Quis ergo (vt dixi) locus eſt, vbi non à principalibus ciuitatum viduarum & pupillorum viſcera deuorentur, & cùm his fermè ſanctorum omnium? nam & hos quaſi viduas & pupillos habent, quia tueri ſe aut pro ſtudio profeſſionis ſuæ nolunt, aut innocentia atque humilitate non poſſunt: nemo itaque tutus horum eſt.* & poſt multa id genus de iiſdem Iudicibus:

XIII. HOSTES BENIGNIORES, QVAM MAGISTRATVS.

Quin in ſimilitudinem immanium beſtiarum, non rexerunt traditos ſibi, ſed deuorârunt: nec ſpolijs tantùm hominum (vt plerique latrones ſolent) ſed laceratione etiam, & (vt ita dicam) ſanguine paſcebantur: Ac ſic actum eſt, vt latrocinijs Iudicum ſtrangulati, homines & necati, inciperent eſſe quaſi barbari, quia non permittebantur eſſe Romani. Acquieuerunt enim eſſe, quod non erant, quia non permittebantur eſſe, quod fuerant: coactiq; ſunt ſaltem vitam defendere, quia iam libertatem videbantur penitus perdidiſſe. & poſt aliqua: *Sed quid poſſunt aliud ſeri miſeri, qui aſſiduum, immò continuum exactionis publicæ patiuntur excidium, quibus imminet ſemper grauis & indefeſſa proſcriptio, qui domos ſuas deſerunt, ne in ipſis domibus torqueantur: exilia petunt, ne ſupplicia ſuſtineant? Leniores his hoſtes, quàm exactores ſunt; & res ipſa hoc indicat: ad hoſtes fugiunt, vt vim exactionis euadant.* ac poſt multa, hæc in eodem argumento verſatus:

Vbi enim, & in quibus ſunt, niſi in Romanis tantùm hæc mala? Quorum iniuſtitia tanta, niſi noſtra? Franchi enim hoc ſcelus neſciunt: Hunni ab his ſceleribus immunes ſunt: nihil horum eſt apud VVandalos, nihil horum apud Gothos. Tam longè enim eſt, vt hæc inter Gothos barbari tolerent, vt ne Romani quidem, qui inter eos viuunt, iſta patiantur. Itaque illic Romanorum omnium votum eſt, ne vmquam eos neceſſe ſit in ius transire Romanorum; vna & conſentiens illic Romanæ plebis oratio, vt liceat eis vitam, quam agunt, agere cum barbaris. Et miramur, ſi non vincantur à noſtris partibus Gothi; cùm malint apud eos eſſe, quàm apud nos Romani. Itaque non ſolùm transfugere ab eis ad nos fratres noſtri omnino nolunt; ſed etiam vt ad eos confugiant, nos relinquunt. Et quidem mirari ſatis non poſſumus, quòd hoc non omnes omnino faciant tributarij pauperes & egeſtuoſi: niſi quòd vna cauſa tantùm eſt, quâ non faciunt; quia transferre illuc reculas atque habitatiunculas ſuas, familiasq; non poſſunt, &c. plurimus quidem in his deplorandis eſt Saluianus. XIV.

CVR ROMANI A GOTHIS VICTI.

Vnde illud intelligas profuiſſe Romano Imperio, ne ſimul cunctis Galliarum prouincijs potiti ſint Gothi, nimirùm non Romanorum dilectione accidiſſe, vt ſe Galli ſub eorum dominio continerent, ſub quo aſſiduo gemerent atque lugerent; ſed id factum amore Catholicæ fidei, cùm Euaricus Rex Gothorum Arianus eſſet Catholicorum dogmatum acerrimus impugnator, & ea ſectantium perſecutor. Benè ergo ceſſit Romano Imperio Regis barbari tanta perfidia: dum adituri populi Gothos, quo effugerent Præfectorum intolerabilia latrocinia, reuocarentur timore prodendæ Catholicæ fidei: Hincque accidit, vt ad Francos potiùs, quàm ad Gothos, Hunnos, Burgundiones, Sueuos, vel Wandalos (quos omnes Gallias inuadentes Ariana hæreſis comitabatur) Gallorum ſtudia ſe conuerterint; quòd Catholicis populis tutior ſedes eſſet apud Gentiles veræ licet religionis ignaros, quàm hæreticos Catholicæ religionis euerſores atque perſecutores. XV.

Quomodò autem occaſione iniquorum atque rapacium Præfectorum pauperes Galliarum à potentioribus premerentur, eumdem rurſum Saluianum auſculta, qui inter lugendum & iſta deplorat: *Veniunt* (inquit) *plerumque noui nuncij nouarum epiſtolarum à ſummis ſublimitatibus miſſi, qui commendantur illuſtribus paucis ad exitia plurimorum. Decernuntur his noua munera, decernuntur nouæ indictiones: Decernunt potentes, quod ſoluant pauperes: decernit gratia diuitum, quod perdat turba miſerorum: ipſi enim in nullo ſentiunt, quod decernunt. Sed non poſſunt (inquit) non honorari, & liberaliùs accipi, qui fuerint à maioribus miſſi. Eſtote ergo vos diuites primi in conferendo, qui eſtis primi in decernendo.* At tantùm abfuit, vt id præſtarent, vt non modò quid penderent, ſed & ex pauperum penſitatione non ſolùm bonis ipſorum violenta diſtractione potirentur, ſed & ipſas perſonas in miſerandam redigerent ſeruitutem; cùm non habentes, vnde ſe alerent, in villas ſe transferrēt potentium, vbi ex colonis, mutato ſtatu, ſerui penitùs redderentur. Sed Saluianum attende: XVI.

POTENTIORES OPPRIMVNT PAVPERES.

Et quidem (inquit) *quia ita infelix neceſſitas cogit* (vt ſcilicèt in aliena rura coloni ſe traderent, qui ſua iam perdidiſſent) *ferenda vtcumque erat extrema ſors eorum, ſi non eſſet aliquid extremius: Illud grauius & acerbius, quod additur huic malo ſeruitutis* * *malum. Nam ſuſcipiuntur vt aduenæ, fiunt præiudicio habitationis indigenæ: & exemplo quondam illius maleficæ potentis, quæ transferre homines in beſtias dicebatur; ita & iſti omnes, qui intra fundos diuitum recipiuntur, quaſi Circei poculi transfiguratione mutantur: Nam quos ſuſcipiunt vt extraneos & alienos, incipiunt habere quaſi proprios: quos eſſe conſtat ingenuos, vertunt in ſeruos. Et miramur, ſi nos barbari capiunt; cùm fratres noſtros non faciamus eſſe captiuos. Nihil ergo mirum eſt, quod vaſtationes fiunt atque excidia ciuitatum. Diu id plurimorum oppreſſione elaborauimus,* XVII.

* ſeruitutum

PAVPERES REDACTI IN SERVITVTEM.

vt capti-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

vt captiuando alios, etiam ipſi inciperemus eſſe captiui, &c. Habes igitur quam ampliſſimis notis apertiſſimè demonſtari, iuſtiſſimū Dei iudicium permiſſum occupari à barbaris Gallias, pellique Romanos. Sed iam de his hactenùs.

XVIII. PAGANI NOVIS EDICTIS EXAGITATI.

Quod verò ad res pertinet Orientales: quòd non hæreticis tantùm, ſed & Gentilibus idololatris abundarent ciuitates, Leo Imperator aduerſus eoſdem hoc anno edidit ſanctionem, quâ vetuit, ne qui Chriſtianus non eſſet, cauſas agere in iudicijs præſumeret [a]. Huius autem edendæ ſanctionis cauſa illa præceſſiſſe videtur, quod accidiſſe ante hæc, Cedrenus tradit, vt Iſocaſius Quæſtor, qui philoſophum etiam profitebatur, cum delatus eſſet apud Iudicem cultor Gentilitiæ ſuperſtitionis, coram Puſæo Præfecto Prætorio cauſam dicturus, cauillo quodam iudicium eluſiſſet. Reperitur præterea à his temporibus, quibus cum Anthemio Leo imperabat, aliam inſuper ſanctionem [b] aduerſus Paganos ab eodem eſſe promulgatam. Sed & hoc anno eueniſſe Marcellinus habet in Chronico, vt Dux exercitûs Marcellinus, ſiue Marcellianus, homo Paganus à ſuis occiſus fuerit, alioqui de republica benemeritus, meminit Marcelliani huius Procopius, cùm de comparata à Leone Auguſto ingenti claſſe aduerſus Wandalos in Africa degentes agit. Hæc quidem de claſſe hoc anno facta eſſe, cùm quæ nece Marcelliani ſunt dicta docent, tum Cedrenus adſtipulator accedit. Procopius autem rem geſtam ſic narrat [c]:

a *l. 11. C. de Epiſ. audi.*
b *l. 8. C. de Pagan.*
c *Procop. de bello VVand. l. 1.*

XIX. LEO IMP. CLASSEM PARAT ADVERSVS VVANDALOS.

Talem igitur Imperator Conſtantinopolitanus audaciam Genſerici incurſantis Orientales oras *peroſus, contra VVandalos mouere decreuit. Cuius exercitus terreſtris fertur ad millia centum fuiſſe, claſſis autem magnitudinem vndiquaque ex omni Græcia collectam habuit: in milites & nautas ſumptus ingentes oſtendit eò quòd contra barbaros procul ituri eſſent. Ferunt enim millia trecenta fruſtrà hoc bello erogaſſe: Et vt victoriam de VVandalis minimè aſſequeretur, claſſis Præfectum Baſiliſcum miſiſſe* (quem diximus fuiſſe Eutychianum hæreticum & illorum patronum) *Verinæ coniugis fratrem, Imperio tunc maximè fidum, quod tutam ſibi fore arbitrabatur, Aſparis durante amicitia. Ipſe enim Aſpar, quòd ſectâ eſſet Arianus, Imperator eſſe non valuit: Leonem tamen fallere potuit, cui paulò pòſt inſidias viſus eſt tendere, metuens, ne ex victoria VVandalicæ ſucceſſu elatus, non æquus ei, tum cæteris Imperij rebus foret. Quapropter multa Baſiliſco diſcedenti mandaſſe, cùm vt bellum duceret, ſuaſiſſet, fertur.* At quid boni euentus ſpei concipi potuit, cum Duces primarij eſſent hæretici? Sed pergit:

DVCTORES EXERCITVVM HÆRETICI.

XX. *Leo verò iam Anthemium Senatorem opibus & genere magnum ad Imperium Occidentale ſuſcipiendum miſerat, vt VVandalorum bello auxilio foret. Genſericus verò Olybrio item Senatori potentiſſimo pollicetur, vt ſi vnà conſpiret, et Occidentis Imperium ſimul cum Valentiniani filia Placidia ſe daturum. quo fretus, maiores aſſumpſit ſpiritus, audaciuſq; omnem Imperij ditionem vexauit. Erat eâ tempeſtate in Dalmatia quidam Marcellianus, notus Aetio, vir admodum probus; qui poſt Aetium interfectum, ad Imperatorem redire recuſauit, res in ea parte nouas excitando: eâq; fuit potentiâ, vt nemo reſiſtere auderet. Leo igitur hunc metuens, omnibus modis ſibi conciliatum in Sardiniam miſit, vt eam à VVandalis liberaret: quod & breuiter & facile factum. Heraclius intereà à Byzantio cū claſſe in Africam veniens, apud Tripolim VVandalos vicit, nauibuſq; dimiſſis, cum exercitu pedeſtri aduerſus Carthaginem tendit: à Carthagine non minùs ducentis octoginta ſtadijs diſtans applicuit, vbi Mercurij templum antiquitùs conditum fuit. quod ſi minimè cunctatus, inde è veſtigiò Carthaginem aduolaſſet, ipſam procul dubiò cepiſſet.*

DE MARCELLIANO ET HERACLIO.

XXI. BASILISCI PRODITIO INGENS.

Genſericus autem, vbi Sardinianam ac Tripolim captas audiuit, ſimulq; Baſiliſci claſſem ingentem animaduertit: Leonem Imperatorem, vt admodum inexpugnabilem, formidare cæpit. Tantam itaque victoriæ occaſionem amiſit Ducis ſiue tarditas, ſiue ignauia, ſeu etiam proditio. Genſericus autem Baſiliſci ſocordiam nactus, hæc geſſit: Inprimis ſubditos omnes velociter cum nauibus, quibus poteſt, armat, partim viris vacuas mittit; vt repentè ad nauigantes, cum inſtrumentis ac munitionibus ſine præſidio paratis: interimq; legatos ad Baſiliſcum mittit rogatum, vtique quinque dierum ſpatio prœlium ſuperſedeat, donec quidnam facturus ſit, tempus habeat deliberandi, an Imperatori obtemperet, ac cum eo conueniat. Ferunt quidem hanc auri corruptione nactam opportunitatem fuiſſe. Et hæc quidem hoc modo ſe habere. hactenùs Procopius, à quo multa quidem eſſe prætermiſſa liquet.

XXII. Atque primùm quod ad numerum nauium petinet, magnam ſanè admirationem legentibus affert Nicephorus [d], dum tradit, paratam tanto tempore, tantoque impendio claſſem continuiſſe numerum nauium mille atque centum. Sed & illud funeſtum ex Baſiliſci proditione factum, cùm claſſes ambæ ad prœlium diſpoſitæ eſſent: ipſum nimirùm abſque pugna nauem prætoriam, quâ vehebatur, proram vertere, & è claſſe ſubduci iuſſiſſe, tamquam fugâ labentem: quo viſo, & reliquas naues prætoriam eſſe ſecutas; & ſic quam præ manibus victoriam certam haberent, hoſtibus infeliciter ab eo traditam eſſe: Sed quaſi parua hæc damna fuiſſent, additum, vt cùm poſt fugam abſque ſolerti cuſtodia eſſet relicta claſſis, eademque reperta abſque præſidio, ab inſequenti Wandalica claſſe incenſa fuerit.

d *Nicep. l. 15. c. 27.*

XXIII. CVR CONSPIRARIT CVM ASPARE ET ARDABVRIO BASILISCVS.

Porrò hæc omnia in gratiam Aſparis & Ardaburij, qui in Leonem infenſo animo erant, Baſiliſcum eſſe operatum conſtat, cùm ab eo pollicitationem accepiſſet Imperij: quam implere nequiſſent, ſi ex ſententia Leoni res proſpere cecidiſſent. In aliquam igitur eum neceſſitatem conijciendum illi dicebant, vt poſſent ipſi aduerſus eum anguſtiâ preſſum, nouum, qui ſubſiſteret, erigere protinus Imperatorem. Fuiſſe autem hæc tradunt inter eos pactionis iure tranſacta; vt Ariani ipſi Duces, & potentiâ cæteris eminentes, Baſiliſco conferrent Imperium; ille verò rependeret, vt Arianis ſuam ipſorum liceret propagare perfidiam. Cuius rei causâ ijdem Duces Ariani Genſerico Wandalorum Regi Ariano, & Arianæ hæreſis ardentiſſimo defenſori, occultò patrocinari ſemper ſuerant, & hactenùs opem ferre non deſinerent: quorum dicta ex cauſa aſpirabat votis impius Baſiliſcus. hæc ex Nicephoro [e] habes & alijs. Amiſſâ autem claſſe, iactura pariter facta eſt exercitûs, qui iam abſque obice prope Carthaginem victor acceſſerat, animo conſternatis ipſis Ducibus atque militibus, cùm viderent, omni amicâ claſſe funditùs perditâ tanto ſe eſſe præſidio deſtitutos.

e *Niceph. l. 15. c. 27.*

XXIV. HÆRETICI PROCVL PELLENDI.

Videſne, lector, quanto periculo, quantaque iactura ſinantur hæretici in aula verſari, quantoque grauiori diſpendio, publicarum rerum eiſdem adminiſtratio concedatur & maximo omnium damno expeditio bellica, in qua rerum vertitur ſumma, credatur; cùm certum ſit, auerſos ſemel à Deo homines, Eccleſiæ perduelles omnia agere proditoriè & hoſtiliter? Atque ſimul attende, quanto ſit detrimento Reipublicæ nimia Imperatorum facilitas in tolerandis hæreticis, ſeſe omnibus dolis atque fallacijs inſinuantibus & intrudentibus: quod ſuo maximo damno Leo expertus eſt Imperator, dum quem auerſari ac procul abijcere hominem debuiſſet, quem ſciret haud Chalcedonenſis Concilij aſſentiri decretis; affinitatis tamen plus, quàm veritatis habita ratione ipſum coniugis ſuæ Verinæ germanum perfidum Baſiliſcum, in ſui totiuſque Romani Imperij interitum, ſerpentis inſtar, in ſinu fouit & aluit. Quam par fuiſſet Chriſtiano Imperatori agere exemplo Dauid illa dicentis [f]: *Nonne qui oderunt te, Domine, oderam, & ſuper inimicos tuos tabeſcebam? Perfecto odio oderam illos, & inimici facti ſunt mihi.* fruſtrà namque legibus exagitabat hæreticos, & erigere conabatur collapſam in Oriente Catholicam fidem, dum domi retineret contraria ſcripta dantem, & fidem Catholicam pedibus proculcantem. Sed quid poſt hæc?

f *Pſa. 138.*

XXV. BASILISCVS A VERINA LIBERATVS.

Summi ſceleris ſibi conſcius, & apertiſſimè proditionis reus ab omnibus, cùm reuerſus eſſet Conſtantinopolim, cōclamatus, profugus inſtar Cain, impius Baſiliſcus, ad aſylum Catholicæ Eccleſiæ, quā ſæpiùs violarat, cōcito gradu cōfugit: Quē ſoror eius Verina Auguſta liberauit, amandauitq; hominē ignominia circumſeptū, maledictiſq; ingiter impetitum Perinthū Thraciæ, vbi ageret. hæc ex Nicephoro. Leo autē in auctores ſceleris Aſparem & Ardaburium, cùm ansa daretur, quam quærebat, in animū duxit vlciſci: quando autem id perfecerit, ſuo loco dicemus.

XXVI. REX HVNNORVM OCCISVS.

Sed etſi proditione hæretici hominis res nautica perijt, & claſſicus apparatus inſtar nubium in auras diſſolutus penitùs fuit: alia tamen ex parte; in qua non ab hæretico Duce prœlium agebatur, in Hunnorum Regem Attilæ filium Denſicem nomine, patrem ferocia ſuperantem, ducatu inſoleſcentem, res dexterè confecta eſt; adeò vt tota illa omnibus metuenda potentia, præter expectationem, fuerit diuina ope protrita. Superatis enim illis, ipſoque eorum Rege occiſo, eius caput in conto Conſtantinopolim magna gloria omniumque lætitia delatum eſt. hæc quidem de capite Regis habet Marcellinus ſub huius anni Conſulibus. Quod autem tanta hæc leuiſſimè attigerunt hiſtorici, inde factum puto, quòd (vt ait Euagrius [a]) Priſcus Rhetor eius temporis ſcriptor huiuſmodi bella aduerſus Scythas (quos Hunnos dicimus) quàm exactiſſimè proſecutus eſſet: ſed perijt hiſtoria ipſa.

a Euag. l. 2. c. 14. 16.

IESV CHRISTI
Annus 469.

SIMPLICII PAP. Annus 2. LEONIS 13. ANATHEMII 3. IMPP.

I. ANNVS, qui ſequitur, Domini quadringenteſimus ſexageſimus nonus Zenonem generum Imperatoris & Marcianum Conſules habuit: quo Leo Auguſtus haud ignarus proditionis Ducum Arianorũ, & cum Genſerico factæ colluſionis cum potentiſſimæ iactura claſſis, & amiſſione victoris exercitus, de proditoribus ſumpturus pœnas, interim iram cõceptam decoquit in ſtomacho; quod in opprimendo vi Aſparem eiuſque filios, periculoſa alea iaceretur. Quamobrem arte artem fallere, & proditores proditione perſtringere, ſagaci conſilio ſtuduit; ac proinde tamquam minimè conſcius rerum, quæ inter ipſos & Baſiliſcum atque Genſericum tranſactæ eſſent, eoſdem maioribus frequentat officijs; vſque adeò, vt filio Aſparis Patricio, ſiue Patriciolo nominato, filiam ſuã ſponderet coniugem, eumdemque Cæſarem nominaret: hunc enim, & non alterum Aſparis filium Ardaburium creatum fuiſſe Cæſarem, tum Marcellinus in Chronico, tum etiam Acta Marcelli Archimandritæ, atque Cedrenus ſignificant; licèt Nicephorus & ante eum Euagrius [b] Cæſarem creatum tradant Ardaburium, Patricium dignitate, non nomine proprio dictum.

FILIVS ASPARIS CREATVS CÆSAR.

b Euagr. lib. 2. c. 16.

II. Iam enim ab ipſo Leonis Imperat. exordio exigebat Aſpar, vt filius eius Cæſar crearetur, idque tamquam ex pactis conuentis, quòd Aſpar feciſſet, vt Leo euaſerit Imperator. Accidiſſe verò aliquando tradunt, vt cùm id Aſpar expoſceret, diceretque comprehenſâ eius veſte: *Imperator, tali purpurâ amictum non licèt mentiri.* reſponderit Imperator: *Sanè hoc quoque Imperatorem decet, nemini credere, aut ſubdicum eſſe: maximè cum incommodo Reipublicæ fuerit.* hæc habent Nicephorus [c] & Cedrenus, qui hæc omnia doloſè acta eſſe hoc anno à Leone Imperatore cognoſcere potuerunt ex dictis lucubrationibus Priſci; nimirùm huiuſmodi inter eos tum initum coniugium, non niſi fallendi artem, & decipiendi fuiſſe conſilium. Vt verò tantam diu cupitam dignitatem filio ſuo Aſpar conſequi poſſet; quod impedimento eſſe videbatur Ariana perfidia, primùm voluit eam à filio, Cæſare creando, damnari; ſed & ſe ipſum etiam ad id perſuaſum oſtendit. Cedrenus enim hæc de his: *Eodem anno Aſparis filius Patricius Cæſar à Leone creatur, ac Alexandrã mittitur, quia Aſparem ab Ariana ſecta abduxerat, & ſibi beneuolum reddiderat.* hæc ipſe, ſed anno ſuperiori, nempe duodecimo Leonis Imperatoris. Nicephorus item tradit, laboraſſe Leonem Auguſtum, vt eos ab hæreſi abſtraheret Ariana.

QVO TENDAT LEONIS CONSILIVM

c Nicep. l. 15. c. 27. & Cedren. in cõpẽ. an. 3. Leo Imp.

III. Cæterùm ex Actis ſancti Marcelli liquet, deſignatum eſſe Cæſarem filium Aſparis, cùm adhuc eſſet Arianus, & ob eam cauſam magnas turbas excitatas fuiſſe Conſtantinopoli. Sed audiamus rem geſtam accuratè in eiſdẽ Marcelli Actis expreſſam his verbis [d]: *Cùm multa accidiſſent inter Ardaburium & Imperatorem, quæ inter ſeipſos inimicitiam alebant & ſuſpiciones: ex vtriſque quidem natum eſt odium. Cùm autem vtrique magnum in ſe inuicem immineret periculum, neutri autem eorum facilis erat victoria, conuertuntur ad communia ineunda fœdera, nempe vt Aſparis quidam filius, frater autem Ardaburij, cùm duxiſſet vxorem filiam Imperatoris, Cæſar crearetur. Hoc autem qui accepiſſet, eſt alius (vt dixerit quiſpiam) Subimperator: Eſt enim ei & aurata purpura, & alia inſignia Imperij niſi quòd aurea corona non habet omnia inſignia Imperij.* hæc ibi. Verùm ſi de Cæſaris nominatione primam originem, cauſam, & ſignificationem ſcire cupis, conſule quæ habet Cicero ad Atticum [e]. Pergit verò auctor de Cæſaris dignitate & poteſtate: *Is itaque, acceptâ hâc dignitate, cum viuente quidẽ Imperatore erat omnia facturus communiter: eo autem mortuo, ipſe primus & ſolus accepturus Imperium, & tamquam debita ſibi ſceptra ſuſcepturus. Ea res verò non parum conturbabat Eccleſiam, ſi rurſum ſit Imperium Arianus inuaſurus. Aſpar enim & filij & tota domus Arij inſaniam mirum in modum amplectebantur.*

d Extant apud Sur. die 29. Decemb.

TVMVLTVS CONTRA NOVVM CÆSAREM.

e Cicer. ad Att. l. 14. epiſt. 6.

IV. *Cùm itaque omnes eſſent pleni tumultu, communiter conuenerunt, & ducibus Geladio, & Marcello,* viro ſanctiſſimo monaſterij Acœmetarum Archimandrita, de quo ſuperiùs mentio facta eſt, *venerunt ad Hippodromum, vt ab inhoneſto & indigno hoc cœpto arcerent Imperatorem: qui ipſe quidem ad hoc erat prompto & alacri animo, ſed cedebat tempori Aſparis & Ardaburij. Cùm ergo ſic paratus eſſet Christi exercitus, ei quoque Deus oſtendit Ducem, & tantum intereſſe inter ſanctum Marcellum Acœmetarum Abbatem & alios ſacerdotes atque Pontifices, quantum inter exercitùs Ducem & Imperatorem, atque adeò (ſi velis) inter militem & Ducem. Hoc fuit euidens ſignum: Nam inter ambulandum, videbant ij, qui digni erant ea videre, iuuenem quidem ſtatura maximum formâ autem pulcherrimum, & zona cinctum aurea aſpectu quidem tam candidum, vt niuem videretur ſuperare; tam lucidum autè, vt luce coruſcaret: Lana verò erat tunica eaque niue candidior. Eũ ergo videbãt à ſiniſtris ſimul cum magno Marcello ambulantem veluti quẽdam ſatellitem, ſimul terribile, & manum veluti ſupponentẽ ſuſtinuiſſe ſenem, & cum maxima reuerentia non deſiſſe ei inſeruire.* Viſio tamen (vt auctor ait) non omnibus manifeſta, ſed teſtibus præordinatis à Deo. At pergit:

VISIO DE ANGELO COMITANTE S. MARCELLVM.

V. *Cùm autem ingreſſi eſſent in eum locũ, in quo ſolebat ſedere Imperator: erat quidẽ ſic quoque Marcellus omnia ijs, qui erant Eccleſiæ, qui etiam libere loquebatur ad Imperatorem; & illis addebat animũ, & quodãmodo eos hortabatur ad certamen pro Chriſto ſuſcipiendũ. At illi quidem cùm omnia effeciſſent, propter quæ venerant, quæ quidem erant, vt Aſparis filius aut rectã diſceret opinionem, aut dignitatem Cæſaris non acciperet, hacque, cum illis pollicitus eſſet Imperator: lætantes exierunt. Ille verò rurſus adoleſcens & altiſſimus & ſplendidiſſimus viſus eſt adhuc adeſſe, & verſari cum Marcello. Cùm verò eum deduxiſſet vſque ad portas, de cætero euanuit ab oculis. De quo nullus dubitauit ex his, qui viderant, ſed euidens omnibus fuit, eum fuiſſe Dei miniſtrũ virili habitu indutũ, qui ei iuſſus fuerat, vt eſſet cuſtos & ſatelles Marcelli, qui ab eo fuit habitus tanto honore.* hęc quidem, qui puriores oculos habuerunt, comites S. Marcelli videre meruerunt, quæ cæteris erãt occulta: quibus planè ſignificatum eſt, pijs pro fide certantibus Angelos ad miniſterium præſto eſſe. Teſtatur & Zonaras [f], clericos & monachos cõueniſſe Imperatorem, & exclamâſſe cõtra eũ, vt Cæſar Catholicus crearetur. *Haud ita pòſt* (ſubdit auctor,) *acceperunt finem ea, quæ idem Marcellus prædixit.*

f Zonar. Annal. 3.

VI. At quænã fuerit iſta ex accepta viſione prædictio, accipe: *Cũ ſe poſt orationẽ ſõno aliquando dediſſet, ei apparuit viſio illa erat autem huiuſmodi. Pugnabãt inter ſe Leo & draco ſed draco quidẽ cũ eſſet ingentis magnitudinis, cauda leonem verberabat & torquebat; leo verò dolebat quidẽ, & ad ſe defendendũ excitabatur, & draconẽ obiens, inaniter depugnabat, & eũ nihil lædebat; quoſque ipſe quidem defeſſus plagis, humi totus iacebat afflictus & imbecillus.* repræſentabat viſio ſtatũ illũ Leonis Imperatoris, cùm anno ſuperiori dolo Aſparis florentiſſimus in Africam miſſus exercitus, perijt, & claſſis relicta eſt Genſerico comburenda. Sed ſubdit: *Inde cùm ſe rurſum leo paululũ recreâſſet, & veluti è quodam ſomno ſurrexiſſet, magno vehementique impetu in draconem inſiliit, eumque pronum in ventrẽ proſtrauit. Hoc cùm diuinus vidiſſet Marcellus, & accuratiſſimè conieciſſet, prædixit haud ita multò pòſt Aſparem & Ardaburium eſſe cum toto genere interimendum ab Imperatore.* & inferiùs: *Haud ita multò pòſt acceperunt finem*

DE LEONE CVM DRACONE PVGNANTE VISIO.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN